

JURIDINIO ASMENS PAVADINIMO NUSTATYMAS IR JO APSAUGA

Karolina Ivoškaitė, Dalia Perkumienė

Kazimiero Simonavičiaus universitetas

Anotacija

Šiame straipsnyje atliekant teisės aktų analizę aptariamas juridinio asmens pavadinimo nustatymas, kokie yra keliami reikalavimai. Todėl siekiama išanalizuoti juridinio asmens pavadinimo apsaugos teisinio reguliavimo aspektus. Siekiama atskleisti, kokiais teisės aktais remdamiesi asmenys gali apginti juridinio asmens pavadinimo pažeistas teises. Juridinius asmenis vieną nuo kito padeda atskirti būtent juridinio asmens pavadinimas. Atlikus teismų praktikos analizę, identifikuojama, su kokiomis apsaugos problemomis susiduria juridiniai asmenys būtent dėl per mažos juridinio asmens pavadinimo apsaugos. Kadangi teisės aktai turėtų pakankamai užtikrinti tinkamą juridinio asmens pavadinimo teisių gynimą, nes dėl nepakankamos juridinio asmens pavadinimo apsaugos gali nukentėti juridinio asmens vykdoma veikla bei reputacija.

Reikšminiai žodžiai: juridinis asmuo, juridinio asmens pavadinimas, apsauga, domenas, įregistravimas

Įvadas

Juridinį asmenį būtina atskirti nuo kitų juridinių asmenų, o šią funkciją atlieka juridinio asmens pavadinimas. Juridinio asmens pavadinimui suteikti apsaugą yra vienas iš esminių prioritetų siekiant, jog juridinis asmuo galėtų būti tinkamai identifiкуotas. Nesuteikus tokios apsaugos, nukentėti gali ne tik pats juridinis asmuo, bet ir tretieji asmenys. Esant netinkamai juridinio asmens pavadinimo apsaugai atsiranda konfliktų tikimybė, kai juridinio asmens pavadinimas turi panašumų į tam tikrą prekės ženklą ar domeno vardą. Šiuolaikiniame pasaulyje, kai plečiasi intelektinės nuosavybės objektai, kartu turi stiprėti bei tobulėti ir jų apsaugą įtvirtinantys teisės aktai. Iki šiol siekiant apsaugoti juridinį asmenį ir jo pavadinimą Lietuvoje ratifikuota Paryžiaus konvencija (1883), Civiliniame kodekse įtvirtinti reikalavimai juridinio asmens pavadinimui (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas..., 2000), priimta kitų poįstatyminių teisės aktų. Tačiau vis tiek galime teigti, jog nėra pakankamai reglamentuojamas juridinio asmens pavadinimo saugojimas, kad juridinis asmuo galėtų būti užtikrintas dėl jo tinkamo teisių gynimo.

Temos aktualumas. Šiai dienai, vis daugiau plečiantis pramoninės teisės objektams, didžioji dalis jų, didindami prekybos, teikiamų paslaugų mastus, ieško įvairių galimybių potencialiems klientams tapti kuo labiau patrauklesni bei matomi. Tokią galimybę suteikia internetas, kuriame galima ne tik bendrauti su žmonėmis bet ir plėtoti verslą bei didinti jo žinomumą. Tačiau kartu su galimybėmis dažniausiai susiduriama ir su tam tikrais iššūkiais, problemomis, su kuriomis gali susidurti juridinis asmuo, kurių gynyba nėra reglamentuota įstatymuose. Taip susiduriama su aktualia problema dėl juridinio asmens pavadinimo apsaugos internetinėje erdvėje.

Tyrimo objektas: Juridinio asmens pavadinimas, jo nustatymas ir apsauga.

Tikslas: Išanalizuoti juridinio asmens pavadinimo apsaugos teisinio reguliavimo aspektus.

Uždaviniai: 1) aptarti reikalavimus, keliamus juridinio asmens pavadinimui; 2) išanalizuoti juridinio asmens pavadinimo teisinę apsaugą; 3) identifiкуoti juridinio asmens pavadinimo apsaugos problemas.

Atliekant temos analizę buvo taikomi mokslinės literatūros analizės, sisteminimo, aprašomasis, apibendrinimo **metodai**.

Aprašomasis ir analizės metodai naudojami tiriant teisės doktriną, analizuojant teismų praktiką bei aiškinant įstatymų nuostatas. Analizės metodu bus siekiama įvardinti juridinio asmens nustatymo ir apsaugos problemas, kurios įžvelgiamos nagrinėjant teismų praktiką. Taikomas apibendrinimo metodas, kurio metu sisteminama surinkta informacija ir apibūrinamos gautos išvados.

Juridinio asmens pavadinimas

Juridinis asmuo, norėdamas pradėti vykdyti savo veiklą privalo turėti skiriamąjį požymį, kuriuo jį galima atskirti nuo kitų juridinių asmenų. Tokią funkciją atlieka juridinio asmens pavadinimas, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus yra juridinio asmens nuosavybė, negali būti parduotas ar kitaip perduotas kito asmens nuosavybėn atskirai nuo juridinio asmens (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas..., 2000). Tinkamas pavadinimo pasirinkimas yra sėkmingos įmonės, įstaigos, organizacijos veiklos pradžios pagrindas, tokiu

būdu jis gali tapti kaip vizitinė kortelė, kurio dėka klientai lengvai ir greitai gali surasti juridinį asmenį ar atskirti jį nuo kitų juridinių asmenų.

Ūkio subjekto pavadinimas privalo atitikti Lietuvos Respublikos įstatymuose keliamus reikalavimus, jog juridinis asmuo galėtų būti registruojamas juridinių asmenų registre. Juridinio asmens pavadinimas neturi prieštarauti viešajai tvarkai ar gerai moralei ir klaidinti visuomenę, (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas..., 2000) taip pat simboliniai pavadinimai negali būti sudaryti iš lietuvių kalbos klaidomis laikomų svetimybų (barbarizmų) (Valstybinės Lietuvių kalbos komisijos nutarimas..., 2013). Pavadinimas negali būti sudarytas iš raidžių, kurios nėra suprantamos kaip žodžiai arba sudarytas iš bendrinių žodžių, kurie niekaip neidentifikuoja juridinio asmens. Taip pat pavadinimas neturi klaidinti visuomenės ar pažeisti trečiųjų asmenų teisių dėl jo vienodumo ar panašumo į anksčiau už juridinį asmenį Lietuvos Respublikoje pateiktus registruoti, įregistruotus ar pripažintus žinomus prekių ir paslaugų ženklus. Lietuvos Aukščiausias teismas nurodė, jog juridinio asmens pavadinimo panašumas turi būti klaidinantis visuomenę, kad susidarytų sunkumų vieną juridinį asmenį atskirti nuo kito ar iškreiptų konkurenciją (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo civilinė byla Nr. 3K-3-632/2005..., 2005). Civilinio kodekso 2.40 straipsnio 3 dalis numato, jog juridinio asmens pavadinimas gali būti sudarytas iš raidžių, kurios negali būti suprantamos kaip žodžiai, ir skaitmenų arba jų derinių tik tada, jeigu toks pavadinimas jau yra įprastas visuomenėje. Juridinio asmens, susijusio su užsienio juridiniu asmeniu ar kita organizacija, pavadinimas gali būti sudaromas taip, kad jis būtų tapatus ar panašus į užsienio juridinio asmens ar kitos organizacijos pavadinimą, jei yra jų sutikimas naudoti būtent tokį pavadinimą (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas..., 2000).

Teismų praktikoje matoma, jog vienos raidės skirtumas pavadinimuose gali turėti įtakos juridinio asmens pavadinimų tarpusavio panašumui, kuris gali klaidinti visuomenę. Tokiose situacijose, nors juridinio asmens pavadinimas atitiko pagrindinius kriterijus dėl galimybės jį įregistruoti juridinių asmenų registre, esant vizualiam panašumui sprendžiant ginčus teismas individualiai, iš naujo turi vertinti situaciją bei kriterijus. Civilinėje byloje Nr. e2-1300-377/2017 buvo priimtas sprendimas atsakovui pakeisti juridinio asmens pavadinimą taip, kad jis nepažeistų ieškovo teisių ir nebūtų klaidinančiai panašus. Teismas vadovavosi šiais argumentais: „Tarp ieškovės UAB „Manvesta“ bei atsakovės UAB „Marvesta“ pavadinimų egzistuoja vizualus panašumas, kurį lemia tai, jog bendrovių pavadinimus skiria tik viena raidė, be to, pavadinimų panašumo išpūdį dar labiau sustiprina ieškovo logotipas, kuriame ieškovo UAB „Manvesta“ pavadinimas rašomas didžiosiomis raidėmis (MANVESTA). Taigi vaizdinis/ grafinis pavadinimų vaizdas tik sustiprina bendrą pavadinimų panašumą. Taigi, kaip matyti iš nurodyto, UAB „Manvesta“ bei UAB „Marvesta“ pavadinimų fonetinis ir vizualinis panašumas yra akivaizdus, kadangi vienos raidės pavadinimų viduryje skirtumas nepanaikina panašaus šių pavadinimų skambesio bei bendro pavadinimų panašumo išpūdžio“ (Tauragės rajono apylinkės teismo civilinė byla Nr. e2-1300-377/2017..., 2017).

Taigi galime teigti, jog renkantis juridinio asmens pavadinimą, reikia atsižvelgti į daug skirtingų kriterijų bei reikalavimų. Įstatymu yra nustatyta, jog juridinio asmens pavadinimas negali prieštarauti viešajai tvarkai, gerai moralei, taip pat klaidinti visuomenės.

Juridinio asmens teisinė apsauga

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.42 straipsnį, juridinio asmens pavadinimas yra nuosavybės teisės objektas, todėl įstatymas nustato, jog negalima įgyti teisių ir pareigų prisidengiant kito juridinio asmens pavadinimu arba naudoti juridinio asmens pavadinimą be jo sutikimo. Taip atsiranda galimybė juridiniam asmeniui kreiptis į teismą dėl jo teisių pažeidimų.

Paryžiaus konvencijos dėl pramoninės nuosavybės saugojimo 1 straipsnyje nurodoma, jog juridinio asmens pavadinimas yra pramoninės nuosavybės objektas, kuris yra saugomas nuo nesąžiningos konkurencijos: „Pramoninės nuosavybės apsaugos objektais laikomi išradimų patentai, naudingieji modeliai, pramoninis dizainas, prekių ženklai, paslaugų ženklai, firmų vardai ir kilmės nuorodos arba kilmės vietos pavadinimai, taip pat apsauga nuo nesąžiningos konkurencijos.“ (Paryžiaus konvencija..., 1883). Tiesa, minimoje Paryžiaus konvencijoje yra įvardijama sąvoka „firmos vardas“ Lietuvos teisinėje doktrinoje tokio apibrėžimo nėra, tačiau Lietuvos Aukščiausiasis teismas yra pasisakęs: „Paryžiaus konvencijoje dėl pramoninės nuosavybės saugojimo vartojamas terminas „firmos vardas“, o CK normose – sąvoka „juridinio asmens pavadinimas“. Savo esme tai yra tapačios sąvokos.“ (Lietuvos Apeliacinio teismo civilinė byla Nr. 2A-106/2014..., 2014). Tačiau esama prieštaringų nuomonių, Truskaitė-Paškevičienė J., nagrinėdama įvairius šaltinius, savo disertacijoje „Komerčių žymenų teisinė apsaugos problemos“ padarė išvadą, jog firmos vardas, minimas Paryžiaus konvencijoje, yra daug platesnė sąvoka nei juridinio asmens pavadinimas (Truskaitė – Paškevičienė..., 2009). Autorė nurodė: „Paryžiaus konvencijos 8 str. prasme firmos vardas turi tenkinti dvi sąlygas: turėti skiriamąjį požymį ir gebėti atlikti vardo funkciją. Juridinio asmens pavadinimo institutas yra tik viena iš firmų vardų

rūšių – oficialus teisinis pavadinimas. Juridinio asmens pavadinimo apsauga apima du aspektus: juridinio asmens pavadinimo, kaip oficialaus teisinio pavadinimo, apsaugą ir antra, juridinio asmens pavadinimo, kaip firmos vardo, apsaugą. Aiškinant ir ginant pirmąjį aspektą *mutatis mutandis* galima remtis fizinio asmens teise į vardą reglamentuojančiomis teisės normomis; aiškinant antrąjį aspektą reikėtų vadovautis bendraisiais komercinių žymenų teisinio reguliavimo ir teisinės apsaugos principais.“ (Truskaitė – Paškevičienė, J. ..., 2009).

Pagal dabar Lietuvos Respublikoje galiojantį civilinį kodeksą, juridinio asmens pavadinimo apsauga atsiranda, kai tik pateikiamas prašymas įregistruoti naują juridinį asmenį (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas..., 2000) arba juridinio asmens steigėjai kreipiasi dėl pavadinimo laikino įtraukimo į juridinių asmenų registrą (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas..., 2000). Paryžiaus konvencijoje dėl pramoninės nuosavybės saugojimo minima, jog „Firmos vardas visose Sąjungos šalyse saugomas ir nepadavus paraiškos arba be registracijos, nepriklausomai nuo to, ar jis įeina į prekės ženklo sudėtį, ar ne“ (Paryžiaus konvencija..., 1883), o tai rodo, jog juridinio asmens pavadinimas yra saugomas ir be registravimo.

Juridinio asmens pavadinimai registruojami, vadovaujantis Valstybės įmonės Registrų centro generalinio direktoriaus patvirtintomis Juridinio asmens registro tvarkymo taisyklėmis (Valstybinės įmonės Registrų centro generalinio direktoriaus įsakymas..., 2019). Pateikus prašymą, Juridinio asmens pavadinimas ne vėliau kaip kitą dieną šešiams mėnesiams laikinai įtraukiamas į Registrą ir taip ne tik rezervuojamas pavadinimas, bet ir suteikiama apsauga. Civilinio kodekso 2.42 straipsnio 2 dalyje kalbama apie juridinio asmens savininko teisę uždrausti kitiems asmenims turėti ar naudoti pavadinimą, jei jis gali suklaidinti visuomenę dėl savo tapatumo ar panašumo į ankstesnį kito juridinio asmens pavadinimą, kai tai daro žalą tokio juridinio asmens interesams. Vos tik juridinio asmens pavadinimas įtraukiamas į registrą, nesvarbu, ar dėl pavadinimo laikinos apsaugos, ar kartu registruojant ir patį juridinį asmenį, atsiranda jo apsauga ir teisė į gynybą. Kasacinis teismas pasisakydamas dėl teisės normų, reglamentuojančių juridinio asmens pavadinimo (firmos vardo) teisinę apsaugą, pažymėjo, kad neteisėtas kito juridinio asmens pavadinimo (firmos vardo) naudojimas gali pasireikšti įvairiomis formomis, ir nebūtinai tik panaudojant jį antrojo juridinio asmens pavadinime (Lietuvos Aukščiausiojo teismo civilinė byla Nr. 3K-3-408/2004..., 2004). Tad būtent pasirinktas juridinio asmens pavadinimas yra saugomas taip pat ir visomis kitomis formomis. Teismas yra konstatavęs, jog asmens teisė į pavadinimą pažeidžiama, kai nustatomos tokios pagrindinės aplinkybės: 1) juridinių asmenų pavadinimai yra panašūs; 2) juridiniai asmenys veikia toje pačioje rinkoje; 3) egzistuoja vartotojų suklaidinimo tikimybė (Tauragės rajono apylinkės teismo civilinė byla Nr. e2-1300-377/2017..., 2017).

Taip pat teismas yra pasisakęs, jog sprendžiant teisinius klausimus, susijusius su domenų ir juridinių asmeniu, yra galimybė vadovautis Prekių ženklų įstatymu. „Domenas kaip ir kiti intelektinės nuosavybės objektai yra nematerialaus pobūdžio objektas. Domeno pagalba identifikuojamas jo vartotojas, todėl šiuo atveju gali būti taikomas panašius intelektinės nuosavybės santykius dėl prekių ženklų reglamentuojantis Prekių ženklų įstatymas“ (Lietuvos apeliacinio teismo civilinė byla Nr. 2A-380/2010..., 2010). Neretais atvejais domeno vartotojas būna pats juridinis asmuo, kuriam tenka ginti pažeistas teises į juridinio asmens pavadinimą.

Juridinio asmens pavadinimo teisės gali būti ginamos, taip pat remiantis konkurencijos teise, teismų praktikoje numatyta galimybė ginčiuose su domenų vardais taikyti Lietuvos Respublikos Konkurencijos įstatymą, kadangi tai apima asmenų, objektų konkuravimą (Lietuvos Respublikos Konkurencijos įstatymas..., 1999). Dažniausiai tokio pobūdžio ginčiuose asmenys, registruojantys domeno vardą, sąmoningai tai daro siekdami pasipelnėti, pažeisdami juridinio asmens savininko teises.

Apibendrinant galima teigti, jog juridinis asmuo, kurio teisės yra pažeidžiamos, gali kreiptis į teismą, ne tik pažeidus civiliniame kodekse numatytus straipsnius dėl juridinio asmens pavadinimo apsaugos, bet ir vadovaujantis Paryžiaus konvencijos nuostatomis bei Konkurencijos įstatymo 15 straipsniu. Teismas gali įpareigoti atsakovą pakeisti juridinio asmens pavadinimą, kai nustatoma, jog jis pažeidžia ieškovo teises.

Juridinio asmens pavadinimo apsaugos problema

Pagrindinė problema, kada juridinio asmens pavadinimo apsaugai kyla grėsmė yra tai, jog juridinio asmens pavadinimas ir domeno vardo atskyrimas gali būti toks pats, tačiau naudojamas skirtingų savininkų. Domeno vardas atlieka žymens funkciją, kuriuo siekiama atskirti vieno asmens prekes, paslaugas ir (ar) informaciją e. erdvėje nuo kito asmens prekių, paslaugų ir (ar) informacijos (Autorių kolektyvas „Interneto ir technologijų teisė. Vadovėlis“... 2016). Pasak Prof. Dr. Mindaugo Kiškio, „domeno vardas informatikos moksle visų pirma suprantamas, kaip interneto adresas ir apibrėžiamas, kaip interneto adresų srities simbolinis pavadinimas (Štītīlis, Kiškis., et. Al., ..., 2016). Šiandieniniame pasaulyje, kai internetas užima didžiąją dalį rinkos, verslui pradėjus plėstis, prekiauti internete, juridiniai asmenys, siekdami save tinkamai identifikuoti, dažniausiai renkasi domeno vardą, kuris yra tapatus jų juridinio asmens pavadinimui. Toks domeno vardo pasirinkimas suteikia pranašumo, klientai be didelių sunkumų gali juridinį asmenį surasti internete. Juridinių asmenų

naudojami domeno vardai tampa ne tik jų nuosavybe, bet ir funkciniu ryšiu ir yra tarpusavyje glaudžiai susiję. Galime teigti, jog domenas turi panašumų su intelektinės nuosavybės objektais ir atlieka ne tik adresą, bet ir identifikavimo funkciją (Šttilis, Kiškis, et. Al., ..., 2016).

Domenų vardai Lietuvoje neturi įstatymais reglamentuotos teisės. Asmenys, siekdami apginti savo teises, susiduria su įstatymo spraga, dėl kurios ginti pažeistas teises tik sunkiau. Teisės į domeno vardą yra nustatomos tik sutartiniais ir interneto registratorių įtvirtintais konkurencijos instrumentais. Teisės aktai nenustato formalių kriterijų, kuriais būtų galima vadovautis sprendžiant ginčus tarp domeno vardo ir juridinio asmens pavadinimo. Teismų praktika šiuo atveju yra pagrindinis kriterijus, padedantis plėtoti teisinę doktriną vienodai sprendžiant klausimus, susijusius domeno ir juridinio asmens pavadinimo taikymu.

Esama tokių atvejų, jog tam tikri domeno vardai, nors ir yra labai panašūs ar net tokie patys su juridinio asmens pavadinimu, iš tikrųjų nėra tarpusavyje susiję. Civilinėje byloje Nr. e2-1658-580/2019 ieškovas UAB „Adera“ nurodė įregistravusi juridinio asmens pavadinimą ir vykdanči veiklą nuo 2004 m. Ieškovas 2018 m. sužinojo, jog elektroninėje erdvėje būtent su tokio pačiu pavadinimu egzistuoja naudojamas domenas ir vykdo tokią pačią veiklą – prekybą drabužiais. Teismas, nagrinėdamas šią bylą, vadovavosi principu „pirmas atėjai, pirmas gavai“ ir negalima vadovautis principu „kas pirmas, tas laimi“, kuris grindžiamas domenų vardų registracijoje. Gindamas juridinį asmenį ir jo pavadinimo naudojimą, teismas ieškovo prašymą tenkino ir įpareigojo atsakovą perleisti domeno vardą (Vilniaus apygardos teismo civilinė byla Nr. e2-1658-580/2019..., 2019). Ne visada galima vadovautis „principu kas pirmas, tas laimi“ registruojant domeną, jau 2009 m. Aukščiausiasis teismas yra pasisakęs: „principas „kas pirmas, tas laimi“, kuriuo yra grindžiama domenų vardų registracija, negali būti suvokiama kaip apskritai užkertantis kelią ginčyti tokio domeno vardo tolesnį naudojimą“ (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinė byla Nr. 3K-3-272/2009..., 2009). Taip pat nesąžiningi asmenys rezervuoja domeno vardą, tapatų juridinio asmens pavadinimui, siekiantys pasipelnėti, pasinaudodami juridinio asmens vardu, jo žinomumu. Taip atsiranda ne tik visuomenės klaidinimo tikimybė, bet ir žala pačiam juridiniam asmeniui. Žala gali būti įvairi, pakenkti reputacijai, nuvilioti klientus, suklaidinti vartotojus. Taigi dėl šios priežasties yra dažni ginčai tarp šių dviejų objektų. Civilinėje byloje Nr. e2-3691-881/2016 ieškovas UAB „4energia“ kreipėsi į teismą prašydamas panaikinti domeno 4energia.lt registraciją. Teismas nustatė, jog atsakovas yra fizinis asmuo ir nuo pat domeno registracijos iki šiol nenaudoja domeno. Atsakovas nenaudoja domeno sąžiningai, o siekia jo išpirkos, apie tai paskelbdamas keliuose internetiniuose puslapiuose. Teismas pasisakė, jog asmuo pažeidė 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamento 21 straipsnį: „Registruotas domeno vardas gali būti panaikintas atitinkama neteismine ar teismine tvarka, kai tas vardas yra toks pat ar klaidinančiai panašus į vardą, į kurį pagal šalių ir (arba) Bendrijos teisę pripažįstama, kad jis buvo užregistruotas ar yra naudojamas nesąžiningai, kai iš aplinkybių matyti, kad domeno vardas buvo užregistruotas ar įsigytas visų pirma siekiant parduoti, išnuomoti ar kitaip perduoti tą domeno vardą pavadinimo“ (Komisijos reglamentas (EB) Nr. 874/2004..., 2004). Teismas, įvertinęs turimus duomenis, nusprendė, jog atsakovas privalo panaikinti domeno registraciją (Vilniaus apygardos teismo civilinė byla Nr. e2-3691-881/2016..., 2016).

Atlikus teismų praktikos analizę matyti, kad dažniausiai ginčai kyla tarp juridinių asmenų pavadinimų ir domenų vardų, t. y. tokioje konfliktinėje situacijoje yra siekiama nuginčyti domeno vardus, kaip pažeidžiančius juridinio asmens pavadinimo savininko teises ir teisėtus interesus. Matoma, jog praktikoje tokiuose ginčiuose pirmiausiai yra vertinama piktavališkumo ir nesąžiningumo kriterijus, ar asmuo žinojo apie esamą tapatų juridinio asmens pavadinimą ir kokiais tikslais buvo kuriamas būtent toks domeno vardas. Neretais atvejais piktavališkumas pasireiškia tikslu pasipelnėti, domeno vardą parduoti, išnuomoti arba kitaip perduoti juridinio asmens savininkui gaunant kažkokios naudos sau.

Išvados

1. Juridinio asmens pavadinimas turi atitikti daug įstatymuose nustatytų kriterijų, reikalavimų, jog būtų galima registruoti steigiant juridinį asmenį. Įstatymų yra nustatyta, jog juridinio asmens pavadinimas negali prieštarauti viešajai tvarkai, gerai moralei, taip pat klaidinti visuomenės.
2. Galima teigti, jog juridinis asmuo kurio teisės yra pažeidžiamos gali kreiptis į teismą ne tik pažeidus civiliniame kodekse numatytus straipsnius dėl juridinio asmens pavadinimo apsaugos, bet ir vadovaujantis Paryžiaus konvencijos nuostatomis bei Konkurencijos įstatymo 15 straipsniu. Teismas gali įpareigoti atsakovą pakeisti juridinio asmens pavadinimą, kai nustatoma, jog jis pažeidžia ieškovo teises.
3. Išnagrinėjus teismų praktiką, išvelgiama pagrindinė problema, dėl kurios juridinio asmens pavadinimas susiduria su apsaugos teisinėmis spragomis, yra tai, jog nėra reglamentuota domeno vardo registracija ir vadovaujamas principu „kas pirmas, tas laimi“. Dėl šios priežasties juridiniams asmenims reikia įrodinėti teisme ne tik apie pažeistas teises, tačiau ir įrodinėti savo teises į konkrečius domeno

vardus, dėl kurių naudojimo gali būti klaidinama visuomenė. Reglamentavus domeno vardo registraciją teisės aktuose, būtų išvengiama juridinio asmens pavadinimo apsaugos pažeidimų.

Literatūra

1. 1883 m. kovo 20 d. Paryžiaus konvencija dėl pramoninės nuosavybės saugojimo. Valstybės žinios, 1996-08-07, Nr. 75-1796. Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.52424>, [žiūrėta 2022 11 05];
2. 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 874/2004, nustatantis .eu Aukščiausio lygio domeno įdiegimo ir funkcijų viešosios tvarkos taisykles bei registracijai taikomus principus. Prieiga internete: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32004R0874>, [žiūrėta 2022 10 28];
3. Lietuvos apeliacinio teismo 2014 m. vasario 07 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2A-106/2014. Prieiga internete: <https://eteismai.lt/byla/80343561210785/2A-106/2014>, [žiūrėta 2022 11 15];
4. Lietuvos apeliacinio teismo 2010 m. balandžio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2A-380/2010. Prieiga internete: <https://eteismai.lt/byla/1624288014415/2A-380/2010>, [žiūrėta 2022 11 05];
5. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2005 m. gruodžio 05 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-632/2005. Prieiga internete: <https://www.teisesgidas.lt/lat.php?id=29157>, [žiūrėta 2022 10 30];
6. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. birželio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-272/2009. Prieiga internete: <https://eteismai.lt/byla/125034234114132/3K-3-272/2009>, [žiūrėta 2022 09 30];
7. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2004 m. rugsėjo 08 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-408/2004. Prieiga internete: <https://www.teisesgidas.lt/lat.php?id=26914>, [žiūrėta 2022 11 15];
8. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (2000 m. liepos 17 d. Nr. VIII-1864). Nauja redakcija, TAR, 2022-11-01;
9. Lietuvos Respublikos Konkurencijos įstatymas Nr. VIII-1099, 1999, Valstybės žinios Nr. 30-856, aktuali redakcija nuo 2021-07-30. Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.77016>, [žiūrėta 2022 11 03];
10. Štītis, Kiškis, Limba, Rotomskis, Agafonov, (2016) „Interneto ir technologijų teisė“ Vilnius: Valsstybinė įmonė Registrų centras;
11. Tauragės rajono apylinkės teismo 2017 m. gegužės 22 d. sprendimas civilinėje byloje Nr. e2-1300-377/2017. Prieiga internete: <https://eteismai.lt/byla/203540662911939/e2-1300-377/2017>, [žiūrėta 2022 10 19];
12. Truskaitė – Paškevičienė, J., (2009). *Komercinių žymenų teisinės apsaugos problemos (daktaro disertacija)*. Vilnius: Vilniaus Universitetas.
13. Valstybinės įmonės Registrų centro generalinio direktoriaus įsakymas „Dėl juridinių asmenų registro tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ 2019 m. gruodžio 18 d. Nr. VE-639 (1.3 E) Vilnius. Aktuali redakcija nuo 2021-07-01. Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/9b4459c021d511eab86ff95170e24944/asr>, [žiūrėta 2022 10 23];
14. Valstybinės Lietuvių kalbos komisijos nutarimas „Dėl įmonių, įstaigų ir organizacijų pavadinimų darymo taisyklių patvirtinimo“ 2004 m. vasario 2 d. Nr. N-2(91) Vilnius. Aktuali redakcija nuo 2013-04-11. Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.227406/asr>, [žiūrėta 2022 11 09];
15. Vilniaus apygardos teismo 2019 m. sausio 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-1658-580/2019. Prieiga internetu: <https://eteismai.lt/byla/412394687900/e2-1658-580/2019>, [žiūrėta 2022 11 03];
16. Vilniaus apygardos teismo 2016 m. lapkričio 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-3691-881/2016. Prieiga internete: <https://eteismai.lt/byla/251396259439528/e2-3691-881/2016>, [žiūrėta 2022 10 19];

Karolina Ivoškaitė, Dalia Perkumienė

Determining and protecting of the name of a legal person

Santrauka

This article discusses the determination of the name of a legal entity and the requirements for it through a legal analysis. The goal is therefore to analyse the aspects of the legal regulation of the protection of the name of a legal person. The goal is to show which legal acts can be used by individuals to protect the rights infringed by the name of a legal entity. It is the name of the legal person that helps to distinguish legal

persons from one another. An analysis of the case-law identifies the protection problems faced by legal persons precisely due to the under-protection of the name of the legal person. Since legislation should sufficiently ensure adequate protection of the rights of the name of a legal person, insufficient protection of the name of a legal person may damage the activities and reputation of the legal person.

Keywords: legal entity, legal entity name, protection, domain, registration